

Nr 193.

Av herr **Edberg**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av åtgärder till upphjälpande av fisket i de svenska huvudfloderna.

För några årtionden sedan fanns i våra älvar en rik tillgång på fisk. Ett lönande fiske bedrevs då också av befolkningen vid älvarna.

Fisk är en närande föda, som man i alla tider förstått att uppskatta till dess rätta värde, icke minst i vår tid. Särskilt har under kristiden fisket energiskt bedrivits, och isynnerhet då av industribefolkningen. Detta fiske har gått så långt, att det på vissa platser urartat till en fullkomlig utrotning av vår sötvattenfisk. En hel mängd folk från industrin har vandrat efter våra små bifloder och bäckar till långt avlägsna skogssjöar, där fiske bedrivits, till och med med dynamit. Efter ett dylikt dynamitskott har fisk i flera dagar i dött tillstånd flutit upp på vattenytan och fått fördärvas.

Sällan eller aldrig kommer man på dessa »fiskare», och de ha i stället blivit allt djärvare i sin utövning.

Under de senaste åren ha fisktillgången minskats i avsevärd och oroande grad. En bidragande orsak härtill torde vara att finna i de årligen återkommande timmerflottningarna i våra älvar. En hel massa bark och syror förpesta vattnet och verka hämmande på fiskens fortbestånd.

Största orsaken till fiskens avtagande torde dock få tillskrivas de stora industrianläggningarna vid våra älvar. Dessa anläggningars dammbyggnader omöjliggör nämligen fri passage för fisken upp och ned för floden. Vissa tider kan man också nedanför dammanläggningarna få se bitar och slem av fisk, som söndermalts av vattenturbinerna.

Säkerhetsgaller finnas ju vid dammanläggningarna, men de äro så glesa, att de icke kunna hindra fiskens genomfart där.

Förr i tiden och tills för några år sedan bedrevs laxfiske och annat fiske i ganska stor omfattning i de norrländska floderna.

Till laxfiskets upphjälpande ha ju statsmakterna redan vidtagit vissa åtgärder, såsom t. ex. åläggande för industrianläggningarna, som överbygga

älvarna, att bygga s. k. laxtrappor. Detta i tro att laxen genom dessa trappor skulle fritt kunna röra sig upp och ned för floden. Erfarenheten har emellertid visat, att laxen sällan eller aldrig kan taga sig uppför laxtrappor i kungsådra, enär stritt vatten spränger ned för trappan.

Vid lektiden, då laxen går uppför floden och så kommer till en dylik laxtrappa, kastar den sig oupphörligt uppför trappan för att av den strida vattenmassan åter skjutas tillbaka dit, varifrån språnget togs.

Ikke så sällan händer även att trots förbud olagligt fiske bedrives vid sådant bygge i floderna.

Försök ha gjorts att bygga laxtrapporna vid sidan av kungsådra, men laxen går ej till dessa trappor utan den följer kungsådran.

Försåvitt icke nu effektiva åtgärder vidtagas för fiskets upphjälpande, framförallt i de älvar, där dessa överbyggas, torde i en snar framtid fisket komma att helt upphöra.

Enligt min åsikt böra de, som överbygga kungsådra, befrias från anläggande av laxtrappa, dock med skyldighet att bygga trappa, där ålynglet har förmåga att taga sig upp. Däremot böra de, som överbygga eller redan gjort det, åläggas att årligen utplantera förslagsvis ett antal av 100,000 lämpligt fiskyngel ovanför dammbyggnaderna. Likaså böra de bolag, som bedriva flottning i älvarna, årligen utplantera förslagsvis ett antal av 200,000 lämpligt fiskyngel. Allt då på tillrådan och efter anvisning av länets fiskeriintendent eller den han i sitt ställe förordnar.

Om fisket skall kunna upphjälpas och i någon mån understödjas, måste, enligt mitt förmenande, de, som mest hämma fiskets fortbestånd, åläggas att kraftigast och effektivt vidmakthålla fisket.

På grund av vad jag här ovan anført får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täckes vidtagna åtgärder i ovannämnda syftemål till fiskets upphjälpande i de svenska huvudfloderna.

Stockholm den 21 januari 1919.

P. J. Edberg
i Erikslund.

I Motionens syfte instämmer:

Emil Molin.
